

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/728/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7105221532
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7105221532.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu X.. S. S., D. XX, J., proti žalovanému X.. S. I., T.X. XX, J., o zaplatenie 1.471.951,14 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, sp. zn. 19C/178/2005-268 zo 16. mája 2014

rozhodol:

V r a c i a vec súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa (ďalej len súd) konanie zastavil a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 16.4.2014, t.j. až po prvom pojednávaní, zobral žalobca žalobu späť v celom rozsahu z dôvodu, že Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 11.1.2012, sp.zn. 31 K/32/2011 uznal za malý konkurz vyhlásený na žalovaného a o trovách žiadal rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na ich náhradu. Žalobca žiadal o vrátenie nekráteného súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 6.638,78€.

Súd citoval §§ 11 ods. 3, 13 zák. č. 71/1992 Zb. a dôvodil, že vzhľadom na to, že žalobca zobral návrh na začatie konania späť až po dvoch pojednávaniach súdu, konaných dňa 26.4.2007 a dňa 22.5.2007 a navyše požiadal o jeho vrátenie po uplynutí lehoty podľa ust. § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch súd na základe vyššie uvedených skutočností a citovanej zákonnej úpravy nerozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh žalobcovi. Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, preto o trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p.

V podanom odvolaní žiadal žalobca napadnuté uznesenie zrušiť podľa § 221 ods. 1 O.s.p. a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo zmeniť podľa obsahu odvolania (námietky uvedené podľa § 205 ods. 2 písm. a), h) a f) O.s.p.). V odvolaní namietal, že zastavenie konania on musel navrhnúť z dôvodu, že na majetok žalovaného bol vyhlásený konkurz a okrem toho požiadal o vrátenie zaplateného súdneho poplatku 200.000,- Sk (6.638,78 €). Súd ale vo svojom uznesení uviedol, že podľa § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch nemá právo na vrátenie súdneho poplatku, lebo jednak boli dve pojednávania a jednak podľa § 13 ods. 3 zákona nemožno už vrátiť súdny poplatok po troch rokoch, ak bol späťvzatý návrh. S týmto rozhodnutím nemôže súhlasiť, lebo je to krajne nespravodlivé a je nelogické, že v zmysle § 11 ods. 8 v spojení s § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, lebo môže byť vrátený súdny poplatok, keďže musel byť konkurz na majetok žalovaného vyhlásený najneskôr do troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa súdny poplatok zaplatil, takúto normatívnu konštrukciu považuje za zjavne účelovú, lebo v praxi je bežné, že vyhlásením konkurzov na majetok dlžníkov trvá pomerne dlhú dobu. Jeho súčasná finančná situácia je nepriaznivá, nie je zamestnaný, lebo je na invalidnom dôchodku a celý jeho dôchodok predstavuje sumu 240 €.

Uznesenie vo výroku o zastavení konania a vo výroku, ktorým žalobcovi nebolo priznané právo na náhradu trov konania odvolaním nebol napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto v uvedenom výroku nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1 možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania), bez prejednania odvolania proti uzneseniu v napadnutom výroku zistil, že nie sú podmienky pre rozhodnutie v odvolacom konaní (§§ 208, 209 O.s.p.).

V prejednávanej veci ide o výnimočný prípad, ktorý spočíva v okolnostiach na strane žalobcu, keďže má nízky príjem, je invalidom.

Podľa § 210a prvá časť vety O.s.p., uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo uznesenie, z ktorého nenadobudla dosiaľ práva iná osoba ako odvolateľ...; môže na odvolanie zmeniť priamo súd prvého stupňa, pokiaľ odvolaniu v celom rozsahu vyhovie.

Odvolací súd poznamenáva, že s poukazom na cit. zák. ust. v riešenej veci môže ísť o prípad autoremedúry, kedy o opravnom prostriedku je oprávnený rozhodnúť sám súd prvého stupňa, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, keďže sa nezaoberal osobitosťou daného prípadu vzhľadom na to, že ide o invalidného dôchodcu, ktorý poberá mesačne invalidný dôchodok vo výške 240 € a podľa § 11 ods. 8 v spojení s § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch na to, aby mu bol vrátený súdny poplatok za návrh na začatie konania, musel byť konkurz na majetok žalovaného vyhlásený najneskôr do troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom on súdny poplatok zaplatil.

Naviac so zreteľom na §§ 153, 167 O.s.p. podľa názoru odvolacieho súdu súd mal rozhodnúť osobitným výrokom aj o tom, že návrh na vrátenie súdneho poplatku zamietá.

Odvolanie žalobcu je odôvodnené, pretože podľa ustálenej súdnej praxe, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obo/33/2000 (vrátenie súdneho poplatku po späťvzatí žaloby, publikované v ZSP č. 16/2001) súdny poplatok sa podľa ust. § 11 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov vráti aj vo veci, v ktorej došlo k späťvzatiu žalobného návrhu po uplynutí troch rokov od jeho zaplatenia. Z odôvodnenia NS SR vyplýva, že o vrátení súdneho poplatku podľa § 11 cit. zák. by nemal rozhodovať súd po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol zaplatený, avšak ust. § 11 upravuje aj podmienky vrátenia súdneho poplatku v jednotlivých prípadoch, nárok na vrátenie súdneho poplatku by mohol vzniknúť najskôr až po procesnom úkone poplatníka o účinnom späťvzatí návrhu bez ohľadu na to, aký čas uplynul od jeho zaplatenia, preto logicky vzaté, žiaden nárok predsa nemôže zaniknúť skôr, než vznikne, preto aj nárok na vrátenie súdneho poplatku v danom prípade by mohol vzniknúť až po späťvzatí návrhu pred prvým pojednávaním a potom zaniknúť najneskôr uplynutím troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom by sa mal poplatok vrátiť. Uvedené vôbec neodporuje princípu právnej istoty účastníka, lebo v riešenej veci skutočne prebiehalo dlhodobé konanie pod sp. zn. 19C/178/2005 a nezriedka dĺžka konania v takýchto veciach o vrátenie 1.471,951,14 € s prísl. trvá aj 4 - 5 rokov. Z logickej interpretácie ust. § 11 ods. 3 prvej vety zák. č. 71/1992 Zb. vyplýva, že aj napriek ust. § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch (ktorý by neumožňoval vrátenie súdneho poplatku, ak od jeho zaplatenia uplynuli tri roky), táto lehota v prípade späťvzatia návrhu začína plynúť od účinnosti procesného úkonu týkajúceho sa späťvzatia návrhu, lebo najskôr odvtedy vzniká poplatníkovi podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch nárok na vrátenie poplatku, dovtedy bol súdny poplatok zaplatený dôvodne, lebo prebiehalo konanie.

Uvedený záver neohrozuje ani fiškálnu politiku štátu a nie je v rozpore s § 1 a § 2 zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Ust. § 11 ods. 3 cit. zák. musí platiť bez ohľadu na čas, ktorý uplynul od zaplatenia súdneho poplatku, ak má z neho vyplývajúci právny následok zostať pre obidvoch účastníkov finančno-právneho vzťahu, t.j. poplatník - štát, aspoň čiastočne spravodlivý, t.j. o. i. aby nezhoršoval tak právne postavenie jednej strany vo vzťahu finančnom, a to v prospech strany druhej, t.j. štátu.

V opačnom prípade, ak by sa nevrátil súdny poplatok, vznikol by účastníkovi voči štátu nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu (prax ÚS SR aj Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu považuje stagnačnú dobu presahujúcu 5 - 6 mesiacov za prieťahy zavinené súdom a teda i štátom podľa zákona o náhrade škody, v rámci ktorého by mal poplatník nárok nielen na vrátenie istiny vo výške

zaplateného a nevráteného súdneho poplatku, ale aj na úroky z omeškania, tak že štát by potom zaplatil podstatne viac, než len pri vrátení súdneho poplatku (porovnaj Uznesenie NS 3Obo/33/2000).

Je jednoznačné, že v tejto veci ešte podľa § 210a O.s.p. zatiaľ po vyhlásení uznesenia nenadobudla dosiaľ práva iná osoba, než odvolateľ, t.j. žalobca, preto s použitím citovaného judikátu rozhodne o vrátení súdneho poplatku po vrátení veci súd prvého stupňa.

Podľa § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.